

Bo Ture Larsson om islam och friheten. **sidan 2**

Rikard Flyckt läser smart intervju med motvillig författare. **sidan 8**

Sara Berglund vill vara med och utveckla regionens näringsliv. **sidan 12**

VÄDRET

I dag lovas det halvkärligt och uppehåll, temperatur mellan 16 och 21 grader. **SISTA SIDAN**

Jour dygnet runt
40 års erfarenhet – din trygghet.

Begravningsbyrå Casell & Frohlund Jönköping
Gösta Johansson Begravningsbyrå Huskvarna
036-100 600 www.casellsbegravningsbyra.se

VÄSTANÅ SLOTT - GRÄNNA
HOTEL - RESTAURANG
- HÖGTIDER - KONFERENSER
0390-107 00 · info@vastanaslott.se · www.vastanaslott.se

Jönköpings-Posten

Grundad 1865

MÅNDAG 17 JUNI 2013

| NR 138 | VECKA 25 | LÖSNUMMER 15 KR

Våra liv i en kemisk cocktail

Miljögifter påverkar hjärnan | "Stort hot mot mänskligheten"

MÄNNISKOR LEVER I DAG mitt i en kemisk cocktail. Miljögifterna finns i din matlåda, i din soffa och i barnens leksaker. I Vättern simmar fisk som gravida inte bör äta.

En av världens ledande forskare på området, Åke Bergman, besökte Jönköping nyligen.
- Hormonstörande ämnen kan ge inlärningssvårigheter och kopplas till både

diabetes och hjärt- och kärlsjukdomar. Gifterna är ett lika stort hot mot mänskligheten som klimatförändringarna, säger han.

SIDAN 4

Hundratals vinkade adjö till paret Palmberg

Hans och Agneta Palmberg lämnade Jönköping med sin stora segelbåt S/Y Laya. Flera hundra var på plats för att vinka av paret som nu ger sig ut på världshaven.

Foto: JOHAN LINDBLOM

Hans och Agneta seglade ut på de sju haven

DET VAR ETT KÄNSLOSAMT avsked i lördags när Hans och Agneta Palmberg lämnade Jönköping för de sju haven.

Hundratals människor hade slutit upp på Piren för att vinka av paret och mest

känslomässigt var det för den närmaste familjen.

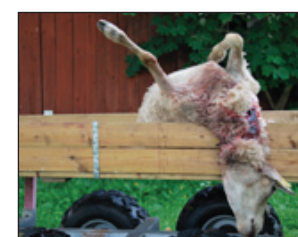
- Det känns lite jobbigt, även om jag har varit förberedd på det i tolv år, sa Agnetas pappa Sven Palmberg.

Så länge har Hans och Agneta Palmberg planerat sin drömresa. De har sålt villan, sagt upp sig från sina jobb och i drygt ett år bött på den stora segelbåten i hamnen.

SIDAN 5

Bonden om nya vargattacken

BENGT OCH BARBRO Andreasson hittade i lördags morse sex döda får på sin gård i Ålaryd, tolv kilometer väster om Skillingaryd. Två rovdjursexperter från länsstyrelsen har tittat på fåren och är säkra på att det är en varg som har bitit ihjäl dem. Bengt Andreasson är inte förvånad över vargangreppet.
- Jag vet om att vargen finns i närheten och har förberett mig på att det här kunde hända, säger han.
Bengt tycker att vargen måste bort.
- Det går inte att ha en

I helgen dödades sex får i Ålaryd. Ytterligare sex får och två lamm skadades.

Foto: DANIEL SJÖDAHL

varg i våra trakter, som förstör för bönderna som sliter och jobbar. Då lägger de av, säger han.

Skillingaryd SIDAN 24

Nya förskolerutiner får kritik

EFTER DEN TRAGISKA olyckan i Eslöv i våras när en tvåårig pojke, som glömts i bilen, dog vill utbildningsdirektör Stephan Rapp införa nya rutiner i alla förskolor i Jönköpings kommun.
Om ett barn inte kommer till förskolan inom en timme ska förskolan ringa till föräldrarna.

Läraryrket är kritiskt mot förslaget och har dragit det till central förhandling.

- Jag vill poängtera att vi inte vill att olyckan i Eslöv ska upprepas men vi har frgor på hur det här ska gå till, säger Marie Gummesson, andre vice ordförande i Läraryrket.

SIDAN 5

LEIF RUHNSTRÖM:

Man bör enas om att en stads- husbyggnad på Madängen kommer att prägla Huskvarnas stadsbild för överskådlig framtid.

DEBATT SIDAN 2

HFF värt större hemmapublik

I LÖRDAGS TOG Huskvarna FF sin åttonde seger för säsongen och är efter 1-0 hemma mot Kristianstad fortfarande obesegrad på Vapenvallen den här säsongen.

Men trots den fina sviten satt bara 500 personer på läktaren. "Det är för dåligt. HFF förtjänar en större publik", skriver JP-sportens Thomas Bergkvist. **Sport SIDAN 16**

Månsarpscyklist kom i mål på ett hjul – trots diskning

SIDAN 7

SÅ HITTAR DU I DAG

LEDARE	2	MULLSJÖ	23
INSÄNDARE	3	BANKERYD	23
JÖNKÖPING	4-5, 7, 28	TABERGSDALEN	23
HUSKVARNA	6	VAGGERYD	24
GRÄNNA	6	SKILLINGARYD	24
KULTUR	8	BÖRS & FÖNDER	14
NÖJESLIV	11	MED MERA	25
JOBBS & PENGAR	14	SERIER	26
SVERIGE	9	TV/RADIO	25-27
VÄRLDEN	10		
SLÄKT & VÄNNER	12-13		
SPORT	15-22		
HABO	23		

<p>VISINGSÖ</p> <p>100-årsjubileum firades på Öa</p> <p>Freds- och kulturhelgen på Visingsö blev ett lyckat evenemang till Madame Tingleys ära. Det bjöds på bland annat musik, sång, dans, tal och konst. Huskvarna SIDAN 6</p>	<p>GRÄNNA</p> <p>Skolklass biten av vattenloppor</p> <p>Vattenlopporna är tillbaka i badlagunen i Gränna hamn. Det fick några skolelever erfara efter att ha badat där. Detta trots att fler pumpar sattes in i lagunen 2012. Gränna SIDAN 6</p>	<p>MULLSJÖ</p> <p>Landstingsfullmäktige till Mullsjö kommun</p> <p>Under tisdag och onsdag sammanträder landstingsfullmäktige i Mullsjö. Det ger lokalbefolkningen en unik chans att delta och lyssna. Mullsjö SIDAN 16</p>	<p>SKILLINGARYD</p> <p>"Roligt att få känna sig som 15 år igen"</p> <p>Veteranmoppar var färdmedlet för dagen när 118 personer körde Skillingarydsrallyt. - Roligt att få känna sig som när man var 15 år igen, sa Jerry Karlsson. Skillingaryd SIDAN 24</p>
---	---	--	---

Utförsäljning demokaminer!

Vi bygger om butiken

ELDSTADEN
www.eldstaden.eu

MÅN-TOR 11-17
FREDAG 11-15

SCAN morso Nordpeis Contura JOTUL KEDDY 036-35 19 50, KAXHOLMEN

BODY TEMPLE
skönhet & hälsa
Kanalgatan 7, Jönköping
036-291 60 00

Sommar öppet!

Hudvård, Vaxning, Massage och TAFFY-Kosmetisk Tatuering

Mer info på www.bodytemple.se

Varmt välkomna!

Sentens
Vår egen köksserie

VI ERBJUDER HELHETSLOSNINGAR!

- ✓ Hantverkare
- ✓ Paketpriser (vitvaror, golv o snickerier)
- ✓ Hembesök
- ✓ Rotavdrag
- ✓ Ritningar i 3D (utan extra kostnad)

Hjälp hela vägen. **Electrolux Home**

JÖNKÖPING, Herkulesvägen 10, Tel 036-71 88 25
HUSKVARNA, Kungsgatan 21, Tel 036-14 45 10

VI HAR KÖPARNA

SVENSK FASTIGHETS FÖRMIGT
Från ett läge till ett annat

Ring och snacka lite.

Välkommen att kontakta mig, Caroline Biselius, 0708-24 08 03 eller 036-35 41 98.

KLOSTERGATAN 12 • 036-35 41 80 • WWW.SVENSKFAST.SE/JONKOPING

JÖNKÖPING

Nyhetschef 036-30 40 81 Reportagechef 036-30 40 78
 Tipstelefon 036-30 41 41 Fax 036-12 27 15
 E-post red@jonkopingsposten.se

Tipsa JP med sms & mms Tipsa om nyheter eller skicka nyhetsbilder!
 Skriv JP [mellanlag] TIPS [mellanlag] följt av ditt budskap - skicka meddelandet till 72121.
 Månadens bästa tips eller nyhetsbild betonas med 2 000 kronor.

Nya rutiner när barn uteblir

Efter dödsfall i Eslöv | Föräldrar ska kontaktas inom en timme

JÖNKÖPING

Har det gått en timme utan att ett barn har kommit ska förskolan ringa till föräldrarna.

Den rutinen ska nu införas på alla förskolor. - Men vad händer om personal skulle glömma att ringa? Är det personalens fel om något händer, undrar Marie Gummesson på Lärarförbundet som dragit frågan till en central förhandling.

Tragiken med tvååringens död i Eslöv har satt sina spår i hela landet.

Nu vill utbildningsdirektör Stephan Rapp införa en ny rutin för alla förskolor i Jönköpings kommun.

- Om barnet inte har kommit till förskolan ska personalen ringa hem inom en timme. Det finns ett antal telefonnummer och svarar ingen av föräldrarna på något av dessa

Stephan Rapp, utbildningsdirektör. ARKIVBILD

Marie Gummesson, Lärarförbundet. ARKIVBILD

nummer kan vi inte göra mer, säger Stephan Rapp som hoppas att den nya rutinen också sätter press på föräldrarna att bli mer noga med att meddela barnens frånvaro.

- Vi gör inte det här för föräldrarnas skull utan för barnens. För det är vårdnadshavarna som har fulla ansvaret för sina barn tills de kommer till förskolan, säger Stephan Rapp.

Central förhandling

Rutinen har vill införa har mötts av kritik från personalen. Lärarförbundet har i sin tur dragit frågan till en central

förhandling som sker i nästa vecka.

Marie Gummesson, andre vice ordförande i Lärarförbundet, säger att deras kritik till att införa rutinen inte beror på att de inte tänker på barnens säkerhet.

- Vi vill naturligtvis göra allt för att det inte ska hända barnen något och ingen vill att den tragiska olyckan i Eslöv ska upprepas. Det vill jag verkligen poängtera. Men frågan är vems ansvaret är om det skulle hända något? Om personalen är upptagen med en barngrupp och inte har möjlighet att ringa. Blir det då

FAKTA: Tvååring som glömdes dog

DEN 9 MAJ i år glömdes en pappa sin tvååriga pojke i sin bil i Eslöv. Han parkerade sin egen bil som pojken satt i och bytte till en annan. Senare på jobbet började han undra om han verkligen lämnat sin son på förskolan.

NÄR HAN KOM TILLBAKA nästan åtta timmar senare fann han tvååringen död i bilen. Troligtvis hade han dött av överhettning.

FÖRSKOLORNA I ESLÖV hade som rutin att kontakta föräldrar om barnen inte kom. Men efter olyckan slopades den regeln med motivet att den vaggat in föräldrarna i en falsk trygghet.

ETT BESLUT SOM barnläkaren Lars H Gustafsson bad kommunen att överväga. Han har bett kommunen att fatta ett nytt beslut. "Signalen till Eslövs föräldrar är att det i framtiden inte är så viktigt att anmäla frånvaro till förskolan för där bryr man sig inte", skrev han bland annat.

personalens fel om något hänt barnen som inte kommit, undrar Marie Gummesson.

Inte alltid på en timme

I en central förhandling vill Lärarförbundet få klarhet i vad den nya rutinen får för konsekvenser.

- Det finns många praktiska

är upp till varje förskolechef och förskola att besluta hur rutinen ska genomföras. Det kan en administratör göra, tycker han, inte förskollärare i en barngrupp.

"Jag är förvånad"

- Man kan ju fråga sig hur ofta det sker att ett barn inte kommer till förskolan? Sker det väldigt ofta att barn inte kommer är det något konstigt och då måste vi se över vår bemanning. Kanske har vi då mer personal än vi behöver, säger han och tillägger att den nya rutinen är viktig.

- Jag är förvånad över facketts reaktion. Själv är jag beredd att göra vad som helst för ett barn som inte kommer, säger Stephan Rapp.

Text: Kerstin Arwidson 036-30 40 74 kerstin.arwidson@jonkopingsposten.se

Känslösamt avsked för världsomseglare

PIREN

Klockan 13.00 i lördags lossade de förtöjningarna och lämnade Jönköping för de sju haven.

- Det känns stort, konstaterade Hans Palmberg strax före avfärd.

I tolv år har 50-plussarna Hans och Agneta Palmberg planerat sin drömsresa. De har sålt villan, sagt upp sig från sina jobb och i drygt ett år bott på den stora segelbåten i hamnen, som de samtidigt har renoverat och utrustat för världsomsegling.

I lördags var det äntligen dags att kasta loss från Jönköpings hamn. Första stopp var Gränna i lördags kväll. Därefter väntade Göta kanal och så småningom de sju haven.

- Vi ska anlända till Kanarieöarna i början av oktober. I slutet av november seglar vi vidare mot Karibien och hoppas vara på Barbados strax före jul, sade Hans.

Många vinkade av

Båten har plats för sex personer och paret tar in betalande besättning på sträckorna. Bland annat är turen över Atlanten redan fullbokad.

När Palmbergs får återse sin hemstad igen återstår att se. Drygt 300 vänner och bekanta hade slutit upp på Piren för att vinka av äventyrarna.

- I mina allra vildaste fantasier hade jag aldrig trott att så många skulle komma hit och vinka av oss. Det känns hedrande. Tack alla som ställt upp och trott på projektet, ropade Hans till de församlade som snart fick vinka med de vita näsdukar som hade delats ut.

"Fria själar"

För familjemedlemmarna var avskedet särskilt känslösamt.

- Det känns lite jobbigt, även om jag har varit förberedd på det i tolv år. De vill passa på att se världen medan de fortfarande är någorlunda rör-

Det var känslösamma farväl när Hans och Agneta Palmberg seglade ut på sin långa resa. Dottern Louise, sonen Tobias och Agnetas pappa Sven gav en sista kram.

Foto: JOHAN LINDBLOM

liga, sade Agnetas pappa Sven Palmberg.

Dottern Louise höll med sin morfar.

- Just nu känns det jättejobbigt, mer än jag trodde. Mina föräldrar är fria själar som alltid har gått sina egna vägar. Nu har jag ett föräldrahem som hela tiden rör på sig.

Hälsa på i Karibien

Louise pluggar utanför New York och planerar att hälsa på sina föräldrar på Barbados runt jul. Sven i sin tur flyger kanske ned till Kanarieöarna i november.

Peter Lindström peter.lindstrom@jonkopingsposten.se

Agneta och Hans Palmberg hade stor uppbäckning när de lämnade Piren i Jönköping. Runt 350 personer hade samlats för att vinka av paret.

Försedda med vita näsdukar vinkade de församlade av Hans och Agneta Palmberg som lämnade Jönköping för världshaven.

Nytt försök med Bäckalycke-lägenheter

BÄCKALYCKAN

Nu görs ett nytt försök att få till lägenheter i Bäckalycke herrgård. Stadsbyggnadsnämnden har godkänt ett bygglov för elva bostäder.

Fastighetsbolaget Bofast vill bygga nya lägenheter i Bäckalycke herrgård där Sveriges Radio Jönköping tidigare hu-

serade. Ursprungsplanen på 20 nya lägenheter stoppades dock i maj av länsstyrelsen efter att grannar överklagat.

Nio lägenheter mindre

Detaljplanen säger nämligen högst två lägenheter per fastighet och länsstyrelsen tycker inte att 20 lägenheter kan räknas som en liten avvikelse.

Nu har Bofast tagit fram ett nytt förslag på elva lägenhe-

ter. Nio smålägenheter i en långa tas bort. Kommunens stadsbyggnadsnämnd har nyligen godkänt bygglovet.

Friskola drogs tillbaka

- Vi tycker att det här är okej eftersom lägenheterna ligger inom husets befintliga väggar, säger stadsbyggnadsnämndens ordförande Anders Samuelsson (C).

Om någon överklagar igen och länsstyrelsen anser att även elva lägenheter är för mycket återstår att ta fram en ny detaljplan.

Tidigare i år planerades en friskola på platsen, men Pluskolan drog plötsligt tillbaka sitt intresse.

Peter Lindström peter.lindstrom@jonkopingsposten.se

20 lägenheter var för mycket, ansåg länsstyrelsen. Nu gör fastighetsbolaget Bofast ett nytt försök med elva lägenheter i Bäckalycke herrgård. Kommunen har godkänt bygglovet.

Arkivbild: DANIEL HELLSTRÖM

Fler ramavtal för korrekta upphandlingar

JÖNKÖPING

Upphandla fler ramavtal. Det är den kanske viktigaste åtgärden för att få ordning på tekniska kontorets och övriga kommunens offentliga upphandlingar.

Den kritiserade upphandlingsprocessen inom tekniska kontoret har varit en följetong under våren. Det började med att kommunrevisionen riktade skarp kritik, bland annat mot att inköp har gjorts för miljontals kronor utan ramavtal eller offentlig upphandling, något som strider mot lagen.

Nu har tjänstemännen tagit fram en rad åtgärder för att förbättra processen. Stort fokus ligger på att upphandla ramavtal inom fler områden.

Särskild arbetsgrupp

Verksamheterna sammanställer sina behov och en särskild arbetsgrupp tar fram en aktuell årsplanering för upphandlingar

och sprida informationen i organisationen.

- Har vi ramavtal inom så många områden så möjligt klarar vi det mesta. Kritiken som vi fick handlar mycket om att det saknas ramavtal, säger Anders Jörgensson (M), ordförande i tekniska nämnden.

Ramavtal tecknas vid återkommande inköp av en viss vara eller tjänst, till exempel kontorsmaterial.

Kf ska godkänna

Andra åtgärder är att förbättra direktupphandlingsprocessen, ha tydligare rutiner vid oväntade situationer och ta fram ett nytt system för att säkerställa att rätt ramavtal avropas.

Tekniska nämnden har godkänt åtgärderna och nästa steg är att kommunfullmäktige ska ge sitt godkännande.

- Det här är åtgärder som alla kommunens verksamheter kommer att ha nytta av, säger Anders Jörgensson.

Peter Lindström

peter.lindstrom@jonkopingsposten.se

FAKTA: Offentliga upphandlingar

SYFTET MED Lagen om offentlig upphandling är att garantera konkurrensen och att kommuner och myndigheter kan göra inköp till bästa pris.

FÖR SUMMOR UNDER gränsvärdet 287 000 kronor kan en direktupphandling göras. Kommunens riktlinjer säger att dessa ska dokumenteras och två leverantörer kontaktas vid inköp över 50 000 kronor.

VID ÅTERKOMMANDE INKÖP av en viss typ kan kommunen teckna ett ramavtal med en leverantör. Dessa avtal ska upphandlas i konkurrens.

FAKTA: Detta har hänt

KOMMUNREVISIONEN HAR VIA revisionsfirman Deloitte granskat upphandlingsprocessen inom tekniska nämnden. Den visade flera brister, bland annat att inköp har gjorts för miljontals kronor utan ramavtal eller offentlig upphandling.

KOMMUNREVISIONEN VALDE att rikta en anmärkning mot tekniska nämnden till kommunfullmäktige. Fullmäktige valde dock att inte rikta anmärkning, men satte krav på tekniska att återkomma med åtgärder.

TEKNISKA NÄMNDEN och tekniska kontoret har hållit med om en del brister, men menar att problemen har funnits i flera år och i de flesta fall rör hela kommunens upphandlingsverksamhet.

DE ANSTÄLLDA PÅ tekniska hotade tidigare med upphandlingsstopp då det har saknats klara riktlinjer.

Möjligt med fler tåg mot Skåne

JÖNKÖPING

Från i höst kan Jönköping bli ny destination för Öresundståg - om politikerna vill utnyttja den nya möjligheten. Då är nämligen den rekordstora upphandlingen, där länstrafiken är en part, klar.

- Det är viktigt med bra koppling neråt Skåne. Det kommer skapa nya pendlingsmöjligheter och också direkttag till Malmö och Köpenhamn, säger Carl-Johan Sjöberg, trafikdirektör på Jönköpings Länstrafik (JLT).

Jönköpings-Posten har tidigare berättat att Öresundståg i framtiden kan komma att utöka sin trafik så att den når länet. Möjliga nya destinationer är Jönköping, Värnamo och Nässjö.

Operatör ska avgöras Detta regleras i en ny upphandling som blir klar i höst. Senast i slutet av augusti ska anbuderna ha lämnats till Öresundståg.

I upphandlingen avgörs vilken operatör som från december 2014 ska köra

Jönköpings-Posten 5 maj 2012.

Öresundståg, just nu är det Veolia.

Politikerna i landstingsstyrelsen beslutade förra året att bli en part i upphandlingen genom att lägga en option. Det betyder inte att trafiken kommer att utökas, men möjligheten finns under avtalstiden. Och om det blir aktuellt, tas beslutet av politikerna.

En av de största

- Vi klarar inte av det med budgetmedel vi har i dag. Det måste skjutas till pengar, säger Sjöberg.

Upphandlingarna är en av de största som gjorts inom tågtrafiken. - Den är värd mellan tre och fem miljarder kronor, säger Märten Ignell, projektledare för upphandlingen på Öresundståg.

Julia Wägenberg

julia.wagenberg@jonkopingsposten.se